

بررسی طراحی لباس و استایل سریال تاریخی سووشون:

شکاف فرهنگی و هویتی ایران در جنگ جهانی دوم

◀ مریم محمودخواه

سریال سووشون به عنوان اقتباسی از رمان سیمین دانشور توسط نرگس آبیار تولید شده و تیم طراحی لباس با هدف باز آفرینی مستندگونه‌ی دوره تاریخی داستان وارد کار شده‌اند؛ یعنی طراحی لباس‌ها هم وفادار به دوره تاریخی و هم در خدمت روایت شخصیت‌ها باشند.

رمان سووشون نوشته سیمین دانشوری یکی از برجسته‌ترین آثار ادبی ایرانی معاصر است که با روایتی لایه لایه در بستر اجتماع رخ می‌دهد. این رمان زنانه در دوره تاریخی جنگ جهانی دوم حدود سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۴ خورشیدی یعنی دوران اشغال ایران توسط نیروهای متفقین انگلیس، روس و آمریکا اتفاق می‌افتد. در این زمان، رضاشاه پهلوی به اجبار از سلطنت کنار گذاشته شده بود و کشور در آشفتگی سیاسی و اقتصادی به سر می‌برد و جنوب ایران از جمله شیراز که محل وقوع داستان است زیر نفوذ نیروهای انگلیسی قرار داشت.

جامعه ایران در آن روزگار جامعه‌ای میان سنت و مدرنیته بود و با حضور خان‌ها، ملاک‌ها، و نفوذ انگلیسی‌ها؛ پرده دیگری از دوران مدرن را تجربه می‌کرد. از آنجا که داستان سووشون در جنوب ایران و در شهر شیراز می‌گذرد، پوشش مردم تلفیقی از لباس‌های سنتی محلی و تغییرات ناشی از دوران پهلوی اول و دوم بود. دورانی که متأثر از مد اروپا بود و زنان با جلوه‌های جدیدی از پوشش در انتظار عمومی ظاهر می‌شدند.

پوشش زنان در سریال سووشون

در این دوره، پوشش زنان طبقات مختلف بسیار متفاوت بود و پوشش هر زن بر اساس طبقه اجتماعی که به آن تعلق داشت، تعریف می‌شد. بر اساس نوشته‌های تاریخی زنان اشراف و طبقه متوسط شهری مثل زری در رمان سووشون، در خانه پیراهن‌های بلند با آستین‌های گشاد، معمولاً از پارچه‌های گل‌دار یا حریر ایرانی می‌پوشیدند که گاهی هم روی آن جلیقه یا نیم‌تنه‌های مخملی بر تن می‌کردند. در بیرون از خانه هم مانتویی بلند یا چادر ملی یا چادر قجری که جلو باز بود و با روسری و دامن بلند ترکیب می‌شد ظاهر می‌شدند. زنان متمول تر نیز روسری‌های بزرگ و گل‌دار اغلب از

